

Briselē, 2018. gada 30. maijā
(OR. en)

9520/18

Starpiestāžu lietas:

2016/0131 (COD)
2016/0132 (COD)
2016/0133 (COD)
2016/0222 (COD)
2016/0223 (COD)
2016/0224 (COD)
2016/0225 (COD)

ASILE 31
ASIM 57
CSC 172
EURODAC 7
ENFOPOL 286
RELEX 480
CODEC 896

PIEZĪME

Sūtītājs: prezidentvalsts

Saņēmējs: Padome

Iepr. dok. Nr.: 8715/1/16 REV 1 ASILE 11 CODEC 613
11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078
11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1
11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2
8765/1/16 REV 1 ASILE 13 EURODAC 3 ENFOPOL 132 CODEC 630
8742/16 ASILE 12 CODEC 619
11313/16 ASIM 107 RELEX 650 COMIX 534 CODEC 1073

Temats:

Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas un pārmitināšanas reforma

a) Dublīnas regula: Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (pārstrādāta redakcija) (pirmais lasījums)

b) Uzņemšanas nosacījumu direktīva: Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai (pārstrādāta redakcija) (pirmais lasījums)

c) Kvalifikācijas regula: Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu, un ar ko veic grozījumus Padomes 2003. gada 25. novembra Direktīvā 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (pirmais lasījums)

d) Patvēruma procedūras regula: Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ Direktīvu 2013/32/ES (pirmais lasījums)

e) Eurodac regula: Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas Eurodac izveidi, lai efektīvi piemērotu [Regulu (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm], lai identificētu trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku, kurš uzturas nelikumīgi, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropas pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar Eurodac datiem tiesībaizsardzības nolūkos (pārstrādāta redakcija)

f) ES Patvēruma aģentūras regula: Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru un par to, ka tiek atcelta Regula (ES) Nr. 439/2010 (pirmais lasījums)

g) Pārmitināšanas sistēmas regula: Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido Savienības pārmitināšanas sistēmu un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 516/2014 (pirmais lasījums)

= politikas debates / progresa ziņojums

I. IEVADS

1. Komisija 2016. gada 4. maijā un 13. jūlijā iesniedza septiņus leģislatīvo aktu priekšlikumus, kuru mērķis ir reformēt kopējo Eiropas patvēruma sistēmu (KEPS). Šajā paketē ir ietverta pārstrādātā Dublinas regula un pārstrādātā *Eurodac* regula, priekšlikums Regulai par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras (ESPA) izveidi, priekšlikums Regulai, ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai ES, priekšlikums Kvalifikācijas regulai, pārstrādātā Uzņemšanas nosacījumu direktīva un priekšlikums Regulai, ar ko izveido Savienības pārmitināšanas sistēmu.
2. Prezidentvalsts Bulgārija ir turpinājusi minēto priekšlikumu izskatīšanu, kas tika uzsākta Nīderlandes prezidentūras laikā un turpināta Slovākijas, Maltas un Igaunijas prezidentūru laikā. Pašreizējā progresa ziņojuma pamatā ir iepriekšējais ziņojums, kas Padomei tika iesniegts 2017. gada 8. decembrī un ir izklāstīts dokumentā 15057/17.

II. KEPS DOSJĒ PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

A. *DUBLINAS REGULA*

3. 2017. gada oktobra sanāksmē Eiropadome pauda gandarījumu par panākumiem, kas līdz šim gūti, reformējot kopējo Eiropas patvēruma sistēmu, un aicināja panākt vēl lielāku konvergenci ceļā uz vienošanos, kurā – atbilstoši Eiropadomes 2017. gada jūnija secinājumiem – tiek rasts pareizais līdzsvars starp atbildību un solidaritāti un nodrošināta noturība pret turpmākām krīzēm. Turklāt Eiropadome savos secinājumos norādīja, ka tā plāno atgriezties pie šā jautājuma decembra sanāksmē un centīsies panākt konsensu 2018. gada pirmajā pusē.

4. Pēc vadītāju sanāksmē 2017. gada 14. un 15. decembrī notikušajām diskusijām prezidentvalsts Bulgārija, pamatojoties uz Eiropadomes noteikto satvaru, sasauca ekspertu sanāksmes, lai apspriestu Dublinas regulas tekstu; sanāksmes notika Prezidentvalsts draugu grupas formātā Imigrācijas, robežu un patvēruma jautājumu stratēģiskās komitejas (*SCIFA*) pārraudzībā. No 15. janvāra līdz 8. maijam šādā formātā notika septiņas divu vai trīs dienu ilgas sanāksmes. Apzinātie problēmjautājumi tika regulāri iesniegti Pastāvīgo pārstāvju komitejai – lai tā tos apspriestu un dotu turpmākus norādījumus, ar mērķi sekmēt konsensa panākšanu, kā to lūgusi Eiropadome. Turklāt notika arī divas TI padomnieku sanāksmes – 18. maijā un 28. maijā.

B. UZŅEMŠANAS NOSACĪJUMU DIREKTĪVA

5. Priekšlikumu pārstrādātajai Uzņemšanas nosacījumu direktīvai sākotnēji izskatīja Patvēruma jautājumu darba grupa, un kopš 2017. gada jūlija to izskata TI padomnieki. Pastāvīgo pārstāvju komitejas sanāksmē 2017. gada 29. novembrī prezidentvalstij Igaunijai ar plašu atbalstu tika piešķirtas pilnvaras sākt sarunas ar Eiropas Parlamentu. Pirmais trialogs notika 2017. gada 12. decembrī. Bulgārijas prezidentūras laikā ir notikuši vēl pieci trialogi. Intensīvā sadarbība ar EP tehniskā līmenī – tika rīkotas vairākas redakcijas komitejas un tehniski trialogi, lai sagatavotu politiskos trialogus – deva iespēju izskatīt visu direktīvu un, izstrādājot kompromisa priekšlikumus, politiskā līmenī saskaņot nostājas, kuras vairākos jautājumos bija visai atšķirīgas. Sagaidāms, ka 2018. gada 6. jūnijā plānotajā trialogā tiks izskatīti vēl neatrisinātie jautājumi, par kuriem patlaban vēl tiek risinātas sarunas, un rezultātā būtu jāvar panākt galīgo vienošanos par visu aktu.

C. KVALIFIKĀCIJAS REGULA

6. Sarunas ar Eiropas Parlamentu sākās 2017. gada septembrī. Līdz šim jau ir notikuši seši dialogi un daudzas tehniskas sanāksmes to starplaikā. Prezidentvalsts Bulgārija ir pielikusi lielas pūles, lai par Kvalifikācijas regulu panāktu vienošanos ar EP. Notika dziļas un auglīgas diskusijas tehniskā līmenī, un tika precizēti daudzi elementi – gan tādi, kas attiecas uz kvalifikācijas kritērijiem, gan tādi, kas skar tiesības un pabalstus, ko piešķir starptautiskās aizsardzības saņēmējiem. Šie elementi tika apstiprināti arī politiskā līmenī. Vienošanās vēl nav panākta par vairākiem svarīgiem elementiem (piemēram, obligāta vai brīvprātīga iekšējās aizsardzības alternatīvas izmantošana; statusa obligāta vai brīvprātīga pārskatīšana; ģimenes locekļu definīcija; uzturēšanās atļauju derīguma termiņš). Ir plānoti vēl divi dialogi (30. maijā un 14. jūnijā), un prezidentvalsts ir iecerējusi līdz savas prezidentūras beigām šo dosjē noslēgt.

D. PROCEDŪRU REGULA

7. Bulgārijas prezidentūras laikā tika pabeigta šā priekšlikuma trešā izskatīšana Patvēruma jautājumu darba grupā un ceturtā izskatīšana TI padomnieku līmenī. Prezidentvalsts centās kļiedēt dalībvalstu bažas par dažādiem priekšlikuma elementiem (tādiem kā kompetento iestāžu uzdevumi; juridiskā palīdzība un pārstāvība procedūras laikā vai pārsūdzības termiņā; "drošas valsts" noteikumi) un nodrošināt saskaņotību ar attiecīgajiem Dublinas regulas noteikumiem. Noteikumi, kuru mērķis ir novērst noteiktus šīs procedūras trūkumus un nepieļaut patvēruma sistēmas ļaunprātīgu izmantošanu, tika rūpīgi analizēti, cenšoties rast pašus efektīvākos risinājumus un vienlaikus dalībvalstīm piedāvāt zināmu elastīgumu. Kopumā ir gūti ievērojami panākumi, un neatrisināti vairs ir tikai daži jautājumi, piemēram, datu glabāšanas ilgums un saistība ar Dublinas regulu. Ir plānotas vēl četras TI padomnieku sanāksmes, un prezidentvalsts ir iecerējusi drīz pēc TI padomes tekstu iesniegt, lai saņemtu pilnvaras risināt sarunas ar EP.

E. EURODAC REGULA

8. Iestāžu sarunas par *Eurodac* regulas pārstrādāto redakciju sākās 2017. gada septembrī, pamatojoties uz paplašinātajām pilnvarām, par kurām vienošanās tika panākta Pastāvīgo pārstāvju komitejas sanāksmē 2017. gada 15. jūnijā, un uz 2017. gada 30. maija balsojumu LIBE komitejā. 2018. gada 14. februārī Pastāvīgo pārstāvju komiteja paplašināja Padomes pilnvaras sarunām par *Eurodac* regulu, lai tajās ietvertu arī ar pārmitināšanu saistītus jautājumus. Igaunijas prezidentūras laikā notika četri dialogi; piektais notika Bulgārijas prezidentūras laikā 2018. gada 25. aprīlī. Lai gan abiem likumdevējiem ir izdevies panākt vienošanos par lielāko daļu pārstrādātās regulas noteikumu, daži jautājumi vēl nav atrisināti. To skaitā ir: jautājums par to, cik ilgi tiek glabāti patvēruma meklētāju dati; datu nosūtīšana trešām valstīm atgriešanas nolūkā; persona, kas biometrisko datu iegūšanas laikā pavadā nepavadītu nepilngadīgo; piespiešanas izmantošana, ja persona nepiekrīt tam, ka tiek iegūti tās biometriskie dati. Dažos jautājumos ir rasts iespējams risinājums tehniskā līmenī. Prezidentvalsts cer, ka līdz savas prezidentūras beigām tai dialogā ar Eiropas Parlamentu izdosies par šiem jautājumiem vienoties. Tāpat prezidentvalsts ir iecerējusi ar Eiropas Parlamentu sākt sarunas par šajā regulā ietvertajiem pārmitināšanas noteikumiem.

F. ESPA REGULA

9. Pēc tam, kad Padomē 2016. gada 20. decembrī tika panākta vienošanās par daļēju vispārēju pieeju, prezidentvalsts Malta 2017. gada janvārī uzsāka sarunas ar Eiropas Parlamentu. Vairāku tehnisko sanāksmju un dialogu rezultātā prezidentvalsts Malta 28. jūnija dialogā panāca vienošanos par teksta normatīvo daļu. Prezidentvalsts Igaunija turpināja darbu tehniskā līmenī, lai teksta apsvērumus pieskaņotu priekšlikuma galvenajai daļai, un šajā jautājumā panāca vienošanos ar Eiropas Parlamentu. Tāpat prezidentvalsts Igaunija pabeidza procesu, kas saistīts ar solījumiem attiecībā uz patvēruma rezervi, panākot, ka ekspertu skaits sasniedz 500. 2017. gada 6. decembrī Pastāvīgo pārstāvju komiteja pieņēma zināšanai ar Eiropas Parlamentu panākto vienošanos par priekšlikuma tekstu, izņemot kvadrātiņā ievietoto tekstu, kurā atsaucas uz citiem KEPS priekšlikumiem. Pagaidām darbs pie šā priekšlikuma ir apturēts, gaidot, kamēr risinās sarunas par pārējo KEPS paketi.

G. PĀRMITINĀŠANAS REGULA

10. Pilnvaras risināt sarunas ar Eiropas Parlamentu tika saņemtas 2017. gada 15. novembrī. Iestāžu sarunas sākās 2017. gada decembrī. Bulgārijas prezidentūras laikā līdz šim ir notikuši četri dialogi, kuru laikā ir gūts zināms progress attiecībā uz vairākiem šā priekšlikuma elementiem. Turpmāko nedēļu laikā tiks rīkoti vēl vairāki dialogi, cenšoties līdz prezidentūras beigām panākt politisku vienošanos.

III. KOPĒJĀ EIROPAS PATVĒRUMA SISTĒMA

11. Visi iepriekš minētie dosjē ir savstarpēji saistīti un kopā veido Kopējo Eiropas patvēruma sistēmu. Ir konstatēts, ka viens no pašiem svarīgākajiem ES patvēruma sistēmas trūkumiem ir nespēja kavēt patvēruma meklētāju sekundāru kustību starp dalībvalstīm. Dublinas regulas pašreizējās redakcijas mērķis ir novērst vairāku patvēruma pieteikumu iesniegšanu: ir noteikta dalībvalsts, kura ir atbildīga par patvēruma pieteikumu, un ir skaidri norādīts, tieši kura dalībvalsts ir atbildīga – neatkarīgi no patvēruma meklētāja vēlmēm. Regulā ir paredzēta sistēma pieteikuma iesniedzēju pārvietošanai uz atbildīgo dalībvalsti. Tomēr patlaban Dublinas regulas noteikumi par atbildības izbeigšanos ir stimuls patvēruma pieteikuma iesniedzējiem vai neatbilstīgajiem migrantiem doties tālāk – uz valsti, kurā tie vēlas nonākt, un patvēruma pieteikumu iesniegt tur. Turklāt gadījumā, ja tie spēj izvairīties no *Eurodac* regulā paredzētā pienākuma sniegt biometriskos datus, Dublinas regulu nevar pareizi piemērot; gan šā iemesla dēļ, gan tādēļ, ka faktisko pārvietošanas gadījumu skaits ir mazs, sistēma ir kļuvusi neefektīva.
12. Vēl viens stimuls sekundārai kustībai ir dalībvalstu patvēruma sistēmu nepietiekama saskaņotība, piemēram, tādos jautājumos kā procedūras ilgums vai uzņemšanas nosacījumi; vismaz daļēji iemesls ir tas, ka patlaban spēkā esošajā Patvēruma procedūru direktīvā un Uzņemšanas nosacījumu direktīvā noteikumi bieži vien ir fakultatīvi. Sekundāro kustību vajadzētu mazināt arī tam, ka ar Kvalifikācijas regulas palīdzību tiks svītroti vēl atlikušie izvēles noteikumi patvēruma pieprasījumu pamatotības izvērtēšanas kritērijos.

13. Viens no galvenajiem KEPS reformas iemesliem ir sekundārā kustība. Ir ierosināta virkne pasākumu, kas skar visu patvēruma *acquis* un kuru mērķis ir personas, kas iesniegušas starptautiskās aizsardzības pieteikumu vai kam šāda aizsardzība ir piešķirta, atturēt no došanās tālāk uz valsti, kurā tie vēlas nonākt, un noteikt sankcijas par šādu neatbilstīgu kustību. Līdztekus pasākumiem, kas paredzēti Dublinas regulā un *Eurodac* regulā, Patvēruma procedūras regulā ir ierosināti arī citi procedūras uzlabojumi. Tā kā patlaban spēkā esošā direktīva tiks aizstāta ar šo regulu, attiecīgie termiņi un noteikumi būs tieši piemērojami dalībvalstīs, un tādējādi tiks gan novērstas patlaban ES līmenī pastāvošās ievērojamās atšķirības procedūras ziņā, gan zudīs stimulš pārvietoties no vienas dalībvalsts uz citu, meklējot valsti, kurā procedūras ir visātrākās. Tāpat regulā ir ietverti skaidri pienākumi, kas pieteikuma iesniedzējam ir jāievēro, kā arī striktas sankcijas gadījumos, kad šie pienākumi netiek ievēroti. Vēl viens svarīgs elements ir to noteikumu saskaņošana, kas attiecas uz drošām trešām valstīm, pirmajām patvēruma valstīm un drošām izcelsmes valstīm – sk. turpmāk.
14. Iepriekš minētais nepārprotami liecina, ka visi KEPS dosjē ir cieši saistīti. Tāpēc reāli īstenot KEPS mērķus – ierobežot sekundāro kustību un uzlabot patvēruma procedūru efektivitāti – varēs vienīgi tad, ja tiks panākta vienošanās par visiem KEPS dosjē (sk. 1. pielikumu).

Nemot vērā šo kontekstu, prezidentvalsts apspriešanai Padomē iesniedz turpmāk minētos jautājumus par diviem dosjē, par kuriem Padome vēl nav panākusi vienošanos un nav pilnvarojusi risināt sarunas, proti, Patvēruma procedūras regulu un Dublinas regulu. Vienoties par šiem diviem dosjē ir ļoti svarīgi arī saistībā ar sarunām ar EP, lai KEPS reformu varētu pabeigt vēl pašreizējā Parlamenta sasaukuma laikā.

A. PROCEDŪRU REGULA

15. Patvēruma procedūras regulas priekšlikumā ir ietverti detalizēti noteikumi, kas attiecas uz drošas valsts koncepcijām, proti, drošu trešo valsti, pirmo patvēruma valsti un drošu izcelsmes valsti. Drošas trešā valsts un pirmās patvēruma valsts koncepcijas ir pamats pieteikumu atzīt par nepieņemamu, savukārt droša izcelsmes valsts ir pamats pieteikumu izskatīt paātrinātas izskatīšanas procedūrā. Priekšlikumā paredzēts, ka tiks sagatavoti ES saraksti gan ar drošām izcelsmes valstīm, gan ar drošām trešām valstīm. Regulas priekšlikumam bija pievienots drošu izcelsmes valstu saraksts; drošu trešo valstu saraksts priekšlikumā nebija ietverts, bet bija paredzēts, ka to pieņems vēlākā posmā, izdarot grozījumu Patvēruma procedūras regulā (46. pants) ¹.
16. Padziļinātās diskusijās dažādās Padomes darba sagatavošanas struktūrās tika apspriesti dažādi ar drošu valstu koncepciju saistītie elementi. Tādējādi kritēriji, kas būtu jāizpilda drošai trešai valstij vai pirmajai patvēruma valstij, un ar to saistītā pietiekamas aizsardzības koncepcija, ir apspriesti ļoti plaši, jo īpaši pēc Eiropadomes 2017. gada jūnija secinājumiem, kuros tika lūgts attiecīgos priekšlikuma noteikumus pieskaņot faktiskajām prasībām, kas iziet no Ženēvas konvencijas un ES primārajiem tiesību aktiem. Šie elementi tika apspriesti arī *SCIFA* sanāksmē ² 2017. gada 28. septembrī. Kopš tā laika šīs koncepcijas ir ievērojami precizētas, un dalībvalstis kopumā atbalstīja jaunākos prezidentvalsts kompromisa priekšlikumus; tādējādi Eiropadomes lūgums ir izpildīts.

¹ Šādi saraksti ir būtisks Patvēruma procedūras regulas elements, un tāpēc tos var grozīt vienīgi ar regulu, kas jāpieņem, izmantojot parasto likumdošanas procedūru. Sk. Tiesas spriedumu lietā C-133/06.

² 12331/17.

17. Jaunākajā prezidentvalsts kompromisa priekšlikumā paredzēts, ka dalībvalstis vienmēr līdztekus ES sarakstiem varēs paturēt vai ieviest savus valsts sarakstus, kuros ietvertas drošas izcelsmes valstis vai drošas trešās valstis (50. pants). Tātad gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs nāk no drošas izcelsmes valsts, pieteikumu var atzīt par nepamatotu, pat ja šī valsts nav minēta attiecīgajā ES sarakstā ar drošām izcelsmes valstīm, bet ir iekļauta atbildīgās dalībvalsts sarakstā. Līdzīgi gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs ir ieradies ES caur drošu trešo valsti un var tikt atkārtoti uzņemts minētajā trešajā valstī, pieteikumu var atzīt par nepieņemamu, lai gan minētā valsts nav ES sarakstā ar drošām trešām valstīm, bet ir iekļauta atbildīgās dalībvalsts sarakstā. Tomēr tad, ja trešā valsts Savienības līmenī zaudē drošas trešās valsts statusu, dalībvalstis savā līmenī minēto valsti nedrīkst atzīt par drošu trešo valsti. Ja trešā valsts Savienības līmenī vairs netiek atzīta par drošu valsti, dalībvalstis minēto trešo valsti var atzīt par drošu trešo valsti tikai tad, ja Komisija neiebilst pret minēto atzinumu.
18. Visnesenāk ES drošu izcelsmes valstu saraksta saturu, kā arī iespēju ES drošu trešo valstu sarakstu jau pievienot Patvēruma procedūras regulai apsprieda *SCIFA* sanāksmē ³ 2018. gada 17. maijā. Šīs sanāksmes rezultātā kļuva skaidrs, ka dalībvalstis piekrīt tam, ka paralēli valstu sarakstiem tiek izveidots ES drošu izcelsmes valstu saraksts.

³ 8735/18.

Diskusijas *SCIFA* arī apliecināja, ka dalībvalstis atbalsta to, ka ES drošu trešo valstu sarakstu pievieno Patvēruma procedūras regulai. Tāpat diskusijās kļuva skaidrs – lai sāktu sarunas ar EP, nav jāgaida, kamēr tiks panākta vienošanās par šo sarakstu saturu, un par saturu dalībvalstis var vienoties vēlākā posmā, piešķirot papildu sarunu pilnvaras. Tīkmēr prezidentvalsts plāno līdz 2018. gada beigām saņemt pilnvaras risināt sarunas par pārējo priekšlikumu.

19. *Nemot vērā iepriekš minēto, delegācijām tiek lūgts vienoties par to, ka:*

- *līdz Patvēruma procedūras regulas pieņemšanas brīdīm ir jābūt sagatavotam ES sarakstam ar drošām trešām valstīm, lai to varētu pievienot minētajai regulai;*
- *Pastāvīgo pārstāvju komitejai pilnvaras sarunām par Patvēruma procedūras regulu ir jāpieņem steidzamības kārtā līdz jūnija beigām, lai nākamā prezidentvalsts varētu sākt sarunas ar EP.*

B. DUBLINAS REGULA

20. Balstoties uz iepriekšējo prezidentūru laikā notikušajām diskusijām par solidaritātes un atbildības principu efektīvu piemērošanu, prezidentvalsts Bulgārija ir Dublinas regulā likusi pamatu jaunam krīzes mehānismam, ar kura palīdzību tiks pārvaldītas migrācijas un patvēruma sistēmas Savienībā gadījumos, kad tās izjūt spiedienu. Tas ir darīts, vienlaikus strādājot pie citām sastāvdaļām patvēruma un migrācijas sistēmā, kur centrālais elements būs visaptveroša politika tādos jautājumos kā pastiprināta robežu pārvaldība, atgriešana un ārējā dimensija. Prezidentvalsts priekšlikuma pamatā ir uzskats, ka Eiropas reakcijai uz nesamērīgu migrācijas spiedienu ir jābūt sistemātiskai, koordinētai un savlaicīgai. Tai būtu jāspēj piemērotā veidā risināt dažādās situācijas, kas var rasties gan ES, gan arī ārpus tās, un tāpēc tai vajadzētu būt piemērojamai dažādiem spiediena līmeņiem, dažādām migrācijas plūsmām vai situācijām izcelsmes un tranzīta valstīs. Būtu jānodrošina, ka visu attiecīgo ieinteresēto personu, tostarp dalībvalstu, ES iestāžu, struktūru un aģentūru rīcība ir saskaņota.

Balstoties uz pieredzi un secinājumiem saistībā ar 2015. gada krīzi un rezultātiem, kādi tika gūti politiska līmeņa diskusijās par Dublinas reformas galvenajiem principiem, prezidentvalsts Bulgārija ir ierosinājusi regulā ietvert jaunu nodaļu, kurā būtu paredzēta visaptveroša Eiropas reakcija uz nesamērīgu migrācijas spiedienu.

Faktos un skaitļos izteiktā situācija, kas novērota laikposmā no 2010. līdz 2017. gadam, skaidri parāda, ka ES līmenī ir nepieciešams strukturēts mehānisms, ar ko nodrošināt to, ka jebkādas iespējamās grūtības saistībā ar ES patvēruma un migrācijas sistēmām tiek risinātas sistēmiski un savlaicīgi. Kā redzams 2. pielikumā, līdz ar konfliktu sākšanos Sīrijā un Lībijā patvēruma pieteikumu skaits ES līmenī 2011. gadā sāka pieaugt, kulmināciju sasniedzot 2015. gadā. Tā kā nepastāvēja iepriekš noteikti kritēriji un pasākumi, uz aizvien regresējošo situāciju reaģēja, veicot virkni *ad-hoc* pasākumu. Tas vajadzīgo pasākumu pieņemšanu aizkavēja līdz 2015.–2016. gadam, kad situācija pavisam nenoliedzami bija kļuvusi tik nopietna, ka prasīja spēcīgu ES reakciju. Tomēr pozitīvi bija tas, ka tad, kad attiecīgie pasākumi beidzot tika pieņemti, dalībvalstis un ES iestādes un aģentūras vienojās kopīgā rīcībā, kas ļāva nodrošināt pastiprinātu ārējo robežu aizsardzību, neatbilstīgas ieceļošanas gadījumu skaita un jūrā bojāgājušo skaita vienmērīgu samazināšanu, neatbilstīgās plūsmas aizstājot ar likumīgiem un drošiem ceļiem tiem cilvēkiem, kam patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība, un palīdzot visvairāk skartajām dalībvalstīm tikt galā ar spiedienu. Lai arī ir grūti prognozēt ietekmi, kāda varētu būt individuālajiem pasākumiem, kuri izvērsti šajā laikposmā, tieši visu minēto pasākumu kombinācijas rezultātā pakāpeniski un vienmērīgi tika samazināts spiediens un nodrošināta labāka patvēruma meklētāju un migrācijas plūsmu pārvaldība, tostarp laika gaitā ievērojami samazinot neatbilstīgas ieceļošanas gadījumu skaitu.

21. Ar jaunās nodaļas ieviešanu prezidentvalsts tiecas izmantot Dublinas regulu, lai liktu pamatus pilnvērtīgai reakcijai krīzes situācijā un tādējādi spētu pārvaldīt ES migrācijas un patvēruma sistēmu, kad tā pakļauta spiedienam, konkrēti, nodrošinot tādu pasākumu kopumu, ko varētu piemērot iespējamās krīzes dažādajos posmos. Būtu jāizstrādā tādi pasākumi, kas ļautu nodrošināt pielāgotu reakciju uz dažādām pirmskrīzes un krīzes situācijām: dažādi spiediena līmeņi, dažādas migrācijas plūsmas, dažādas situācijas izcelsmes un tranzīta valstīs utt.

Prezidentvalsts priekšlikumā ir nodalīti trīs krīzes mehānisma posmi: normāli apstākļi, sarežģīti apstākļi un smagas krīzes. Otrais posms – sarežģīti apstākļi – ir sadalīts divos apakšposmos.

VIA nodaļas jaunajā tekstā ir izklāstīti pasākumi un papildu kritēriji, kas būtu jāpiemēro, ja viena vai vairākas dalībvalstis ir sarežģītos apstākļos vai smagas krīzes situācijā. Šis nodaļas pamatjēdziens ir taisnīga sadale, ar ko apzīmē pieteikumu skaitu, ar kurām katra dalībvalsts spētu tikt galā. Ja situācija pasliktinās par spīti veiktajiem pasākumiem, būtu jāpiemēro smagas krīzes situācijai paredzētie pasākumi (skatīt 3. pielikumu).

22. Minēto diskusiju rezultātā ir apstiprināti Dublinas regulas vispārējie mērķi un par vairumu regulas projekta noteikumu ir saņemts plašs atbalsts. Tomēr daudzas delegācijas uzsvēra, ka viņu galīgās nostājas būs atkarīgas no kopīgā līdzsvara, kas panākts starp solidaritāti un atbildību, un no reformētās Dublinas regulas vispārējās efektivitātes.
23. Īstā līdzsvara rašana starp solidaritāti un atbildību ir būtiska jaunās ES patvēruma sistēmas turpmākai darbībai. No vienas puses, ir vajadzīgs skaidru kritēriju kopums, lai noteiktu atbildību, ko nav viegli pārnest vai pārtraukt. Reformētajai Dublinas sistēmai ir jānovērš pievilksanas faktori un jāierobežo sekundārās kustības un ļaunprātīga izmantošana, nosakot skaidrus pienākumus dalībvalstīm un pieteikuma iesniedzējiem, tostarp sekas, kas rodas, ja netiek pildīts pienākums, un jānodrošina efektīvas procedūras, ar kurām atvieglot Dublinas regulā paredzētās pārsūtīšanas. No vienas puses, reformētajā sistēmā ir jābūt spēcīgam preventīvam komponentam, kas pēc iespējas ierobežo krīzes situācijas, bet tajā pašā laikā, kad rodas neparedzēti notikumi vai slogs dalībvalstīm ir nesamērīgs, Savienības rīcībā ir jābūt labi funkcionējošam, efektīvam un viegli ierosināmam solidaritātes mehānismam.

24. Lai prezidentvalsts ņemtu vērā delegāciju nostājas, līdzsvars Dublinas regulā būtu jābalsta uz šādiem elementiem (skatīt 4. pielikumu):

Attiecībā uz atbildību:

- stabila atbildība 8 gadu garumā;
- pastiprināti noteikumi to kritēriju piemērošanai, ar kuriem nosaka atbildīgo dalībvalsti;
- Dublinas procedūru sākšana pēc reģistrācijas;
- īsāki termiņi visu Dublinas procedūru posmu īstenošanai;
- atpakaļuzņemšanas paziņojumu ieviešana.

Attiecībā uz solidaritāti:

- katras dalībvalsts patvēruma sloga taisnīgs izvērtējums;
- automātisks finansiāls atbalsts (*per capita* par pieteikumu iesniedzējiem, saņēmējiem un atgriežamajām personām);
- automātisks ekspertu, tehniskais un operacionālais atbalsts patvēruma un atgriešanas jomās;
- mērķtiecīgs atbalsts ārējai dimensijai, kas vērsts uz trešām izcelsmes un tranzīta valstīm, kā arī pirmajām patvēruma valstīm un kaimiņvalstīm;
- mērķtiecīga sadale, pirmām kārtām pamatojoties uz brīvprātības principu, ar spēcīgiem stimuliem, un – kā pēdējais līdzeklis – pamatojoties uz Padomes Īstenošanas lēmumu kā sadales veikšanas efektīvu garantiju.

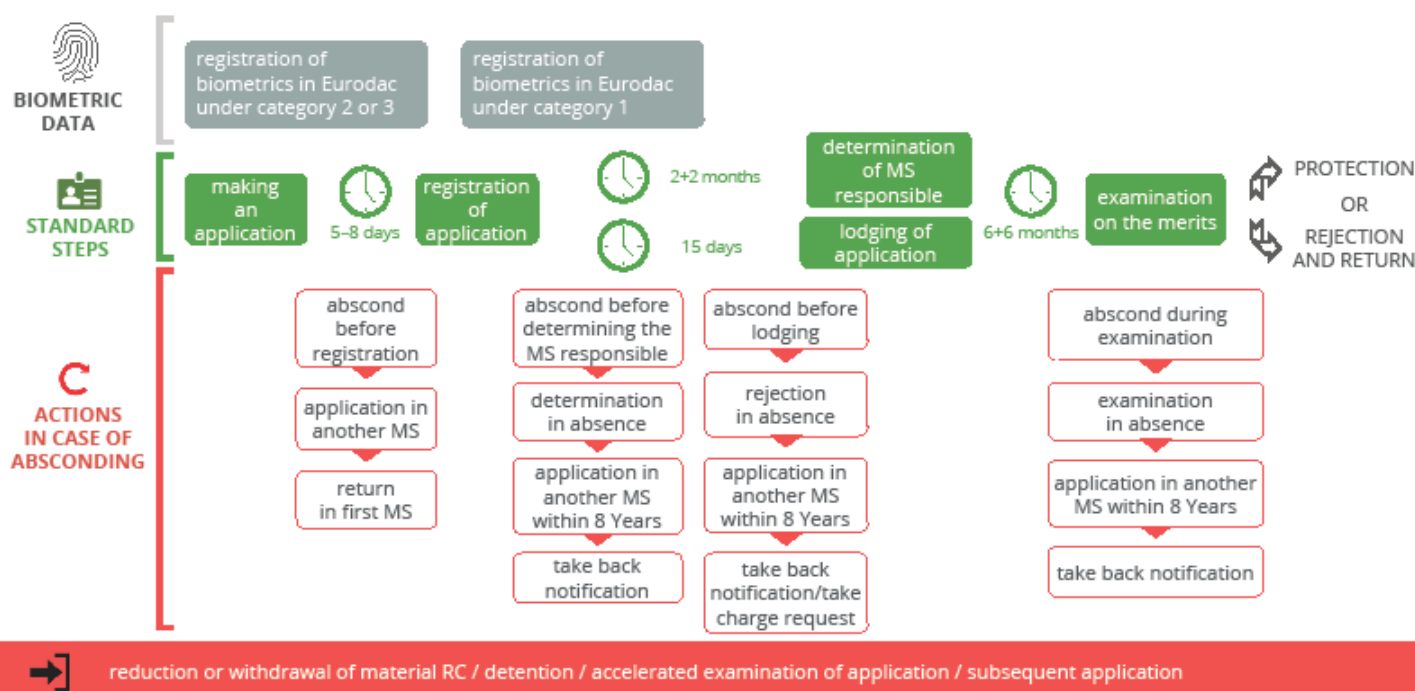
25. *Nemot vērā iepriekš minēto, delegācijām tiek lūgts vienoties par to, ka:*

- *līdz šim ir panākts būtisks progress, lai rastu apmierinošu līdzsvaru starp atbildību un solidaritāti un lai nodrošinātu noturību pret turpmākām krīzēm,*
- *prezidentvalsts sagatavotais kompromisa priekšlikums ir labs pamats sagatavošanas darbiem, kuros Eiropadomes priekšsēdētājs ciešā sadarbībā ar rotējošo prezidentvalsti un pamatojoties uz līdzšinējo darbu, iesaistīsies pēc Padomes sanāksmes, gatavojoties valstu vai to valdību vadītāju sanāksmei jūnija beigās, kurā pievērsīsies galvenajiem neatrisinātajiem jautājumiem.*

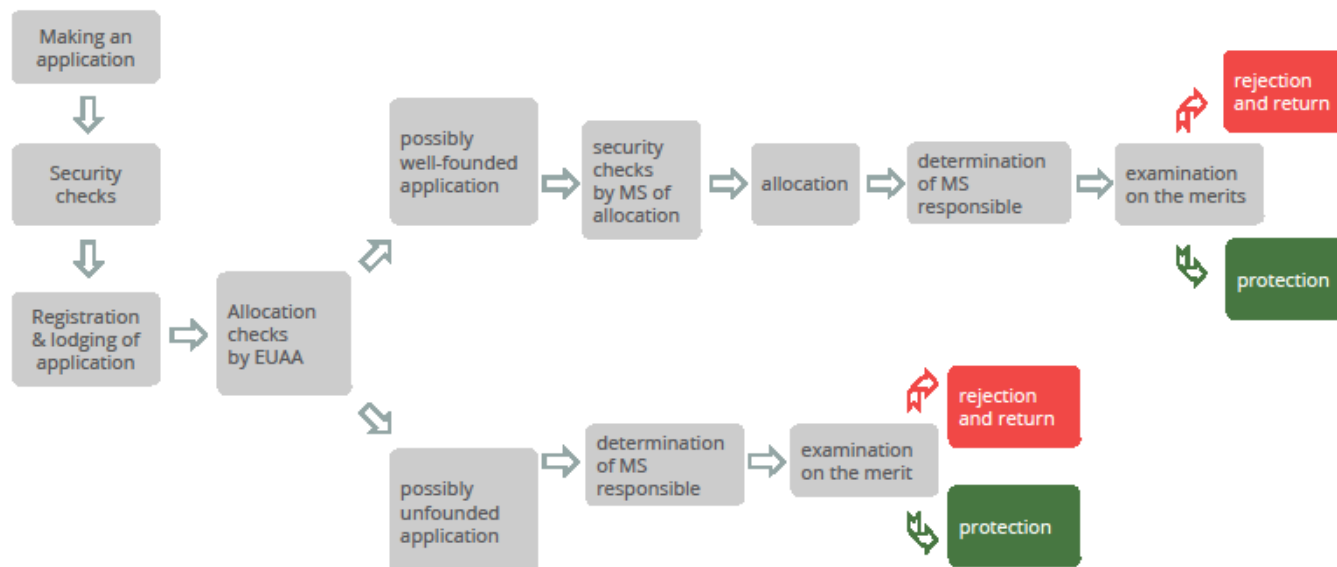
Atkarībā no jūnija Eiropadomes iznākuma, vajadzētu ātri pieņemt sarunu pilnvaras, lai pēc iespējas drīz varētu sākt sarunas ar Eiropas Parlamentu.

New CEAS under normal circumstances

Streamlined for persons in need of protection, Rigid for asylum shopping

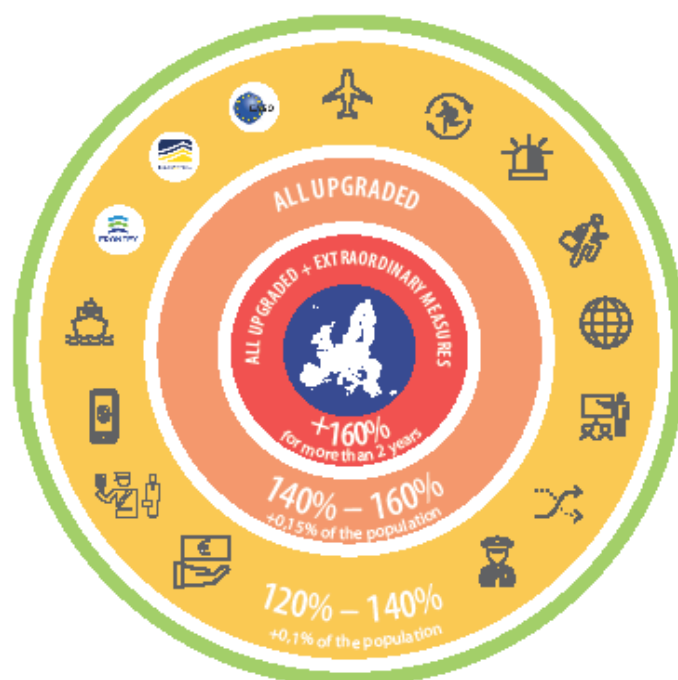
New CEAS effective procedures under crisis

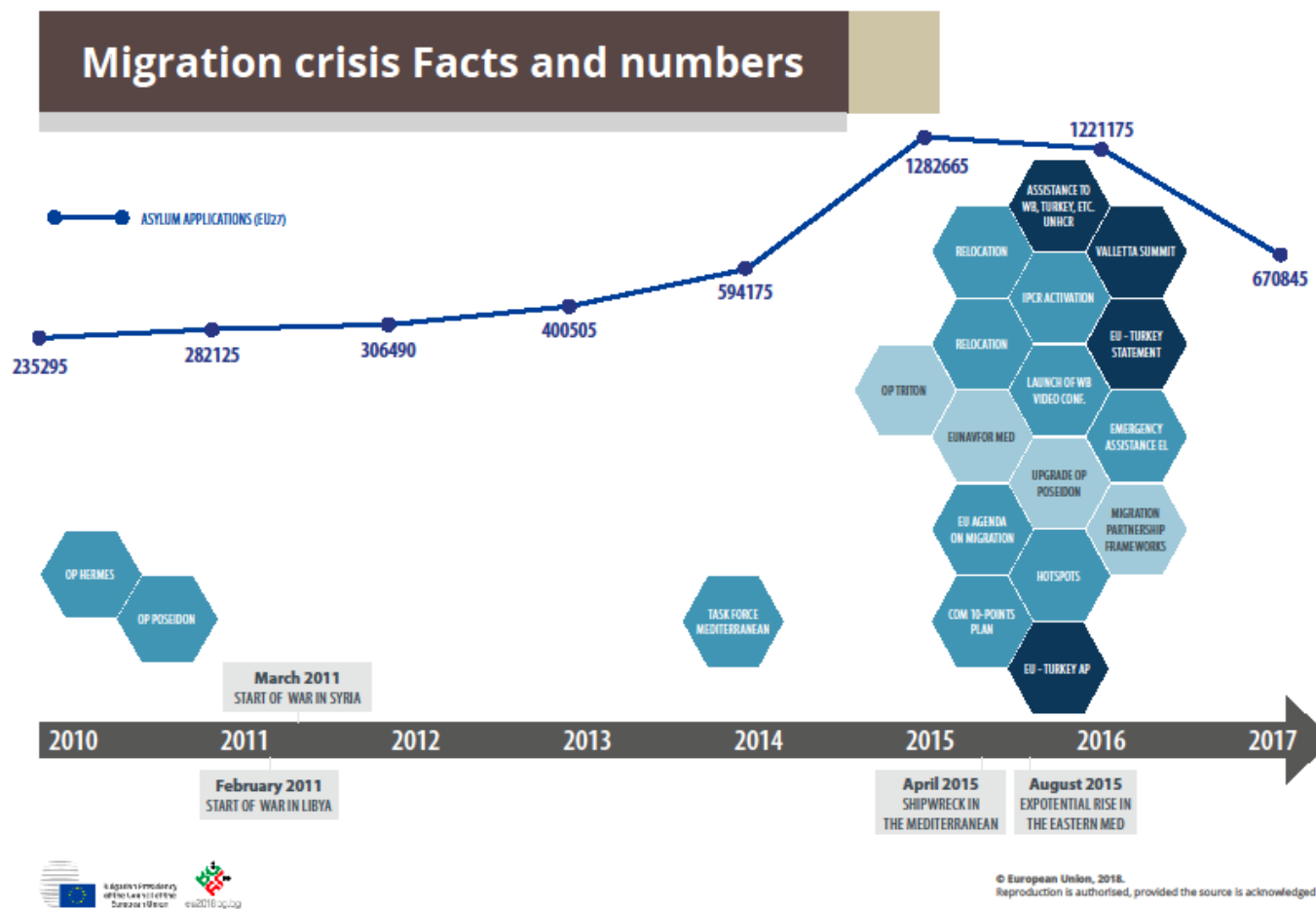
© European Union, 2018.
Reproduction is authorised, provided the source is acknowledged

New Dublin

PROTECTING EUROPE - REVERSING THE DYNAMICS

	EU REACTION IN CHALLENGING CIRCUMSTANCES		EU REACTION IN SEVERE CRISIS
LEAD	COM	COUNCIL	EUCO
TRIGGER	Automatically Immediate, targeted (simultaneously or individually)	Council decision	EUCO guidance
RESPONSE	 Financial support Expert support Technical support Operational support Returns Resettlement Emergency evacuation schemes Deployment of EMLOs Activating EU DEL Capacity building and training in 3rd countries Allocation Migrant smuggling Other measures	ALL UPGRADED	ALL UPGRADED + Extraordinary measures
ACTION	COM, EEAS, Agencies MS concerned different MS depending on willingness, possibilities and real needs	COM, EEAS, Agencies MS concerned all MS on all measures	According to guidance from EUCO

Main objectives of the reform

✳ Curbing secondary movements ✳ Alleviating burden from the front-line MS

To be applied by individual MS

RESPONSIBILITY	SOLIDARITY
<i>stable responsibility of 8 years</i>	<i>fair measurement of the asylum burden of every MS</i>
<i>strengthened rules for application of the criteria for determining the responsible MS</i>	<i>automatic financial support (applicants, beneficiaries, returns)</i>
<i>allowing the start of the procedures as of the registration</i>	<i>automatic expert, technical and operational support</i>
<i>shortened deadlines for all stages of the procedure</i>	<i>targeted support for the external dimension</i>
<i>introduction of take back notification</i>	<i>targeted allocation at all stages</i>

Overall outcome for the EU asylum system:

- ✳ Efficient and effective determination of responsible MS;
- ✳ Streamlined asylum procedures eliminating asylum shopping;
- ✳ Clear obligations for applicants and rigid consequences for non-compliance;
- ✳ Fully-fledged crisis mechanism for managing the system when under pressure;
- ✳ Clear criteria for levels of pressure on a MS's asylum system;
- ✳ Mechanisms for EU solidarity